

Temat: Związki wyrazów w zdaniu - ćwiczenia utrwalające.

Grupa podmiotu – podmiot i jego określenia.

Grupa orzeczenia – orzeczenie i jego określenia.

Związek główny – związek podmiotu i orzeczenia

Związek poboczny – pozostałe związki wyrazowe w zdaniu.

Ćwiczenie 1

W podanych związkach wyrazowych wskaż wyrazy określane i określające. Zadaj pytania, na które odpowiadają określenia / wyrazy podrzędne.

Znakomity reżyser

Smaczna zupa

Biegnie szybko

Drogie auto

Jadzie nad morze

Wygodne ubranie

Opowiada o wakacjach

Wysokie drzewo

Wyraz określany	pytanie	Wyraz określający
<i>reżyser</i>	<i>Jaki?</i>	<i>znakomity</i>

Ćwiczenie 2

Rozwiń zdania, dopisując określenia podmiotu i orzeczenia. Ćwiczenie możesz zrobić w formie tabelki

Określenie podmiotu	podmiot	orzeczenie	Określenie orzeczenia

Lekarz leczy.

*Dziwny (określenie podmiotu) lekarz **dobrze** (określenie orzeczenia) **leczy**.*

Aktorzy grają.

.....

Sportowiec trenuje.

.....

Ćwiczenie 2

A. W każdym z podanych zdań wskaż związek główny (związek podmiotu i orzeczenia).

1 Wczoraj po południu Ewa wreszcie **kupiła** sukienkę na wesele swojej siostry.

2 Ojciec Janka lata samolotami ratowniczymi.

3 Polscy uczniowie codziennie oglądają w telewizji filmy edukacyjne.

4 Młodzi chłopcy w każdą sobotę grają zacięcie w gry komputerowe.

5 Dwunastoletni Piotrek dostał na urodziny dużego psa.

B. Wypisz wszystkie związki występujące w tych zdaniach, podkreśl wyraz nadrzędny / określany i zadaj pytanie o wyraz podrzędny / określający.

Ewa - co zrobiła? - kupiła

Kupiła – kto? – Ewa

Wczoraj – kiedy? – po południu

Kupiła – kiedy? – wreszcie

Kupiła – co? – sukienkę

Sukienkę – na co? – na wesele

....